

Hoe wij de hervormingen zien in de handicapsector

Meer dan een jaar geleden maakte Kannet samen met absoluut, Dito en Bob Hendrickx van ouderinitiatief Think Out of The Box naar aanleiding van de verkiezingen een memorandum op om het bestaande systeem in de handicapsector te hervormen. Met het verschijnen van de conceptnota van Minister Gennez willen wij ons voorstel nog even terug boven halen.

Naar onze mening is het belangrijk om een doortastende hervorming op lange termijn door te voeren met 'perspectief 2040', en dus niet snel enkele 'koterijen' bij te bouwen aan het huidige systeem. De kernideeën van het huidige systeem van persoonsvolgende financiering dienen voor ons ook bij zeer grondige hervormingen behouden te blijven: zelfbeschikkingsrecht, keuzevrijheid, kwaliteit van leven, recht op ondersteuning en niet enkel zorg, nadruk op participatie en 'belonging', budgetten op maat, vraagsturing, verankerd in de samenleving en niet ernaast, ...

We pleiten voor onderstaand idee van hervorming, zowel voor minder- als meerderjarigen. Het is wel een absolute vereiste dat alle stappen worden ingevoerd. Enkel dan zal dit systeem kunnen werken.

A. Voor mensen met een vermoeden van handicap

We voorzien ondersteuning voor een bedrag van 4000 euro enkel inzetbaar bij vergunde zorgaanbieders (zoals het huidige systeem van RTH). Het is voor deze doelgroep belangrijk om handvaten aangeboden te krijgen om met ervaren drempels te leren omgaan en de zelfredzaamheid optimaal te verhogen. Wanneer dit niet voldoende blijkt en de beperkingen toch zwaarder zijn, kunnen ze een aanvraag bij het VAPH indienen. Deze ondersteuning zou via VSB vergoed kunnen worden, gelet op het feit dat dit gaat over mensen die nog niet bij het VAPH ingeschreven zijn. Waarom moet het VAPH deze ondersteuning dan betalen?

B. Voor iedereen met een erkende handicap én een ondersteuningsvraag

Procedureluwe STAP 1 voor een startpakket

Tot max 4000 euro (*kan uiteraard ook hoger, voorbeeld 8000 euro naar analogie met de huidige 8 punten RTH*) die ingezet kan worden om ondersteuning mee in te kopen: VZA, assistentie, vrijwilligers, reguliere diensten, ...

In het huidige systeem zijn het de vergunde zorgaanbieders die beslissen wie, wanneer en hoe mensen toegang krijgen tot deze ondersteuning. Op deze manier bieden we ook een antwoord voor mensen die vooral praktische ondersteuning nodig hebben. Die kunnen in het RTH-aanbod van vandaag de dag niet terecht.

STAP 2: vereenvoudigde procedure voor een forfaitair budget

Wanneer mensen kunnen motiveren aan de hand van een bestedingsplan dat er meer middelen nodig zijn (tot maximaal 15.000 euro). Bij twijfel over het bestedingsplan kan een dienst of het VAPH onderzoeken waar het basispakket onvoldoende biedt voor de noodzakelijke ondersteuning en de persoon met de handicap eventueel leert om doelmatig om te gaan met hun budget. Dit budget is er onmiddellijk, dus zonder prioritering of wachtlijst. Ook voor mensen die stap 3 aanvragen.

STAP 3: uitgebreide procedure voor een PVB 'pur sang'

Voor vragen die 15 000 euro overschrijden. Hierbij is naast een bestedingsplan ook een objectivering van de zorgzwaarte nodig. (dit kan volgende de vernieuwde toelatingsprocedure) Pragmatisch gezien zal voor dit deel ook geprioriteerd moeten worden.

In ons voorstel krijgt de persoon met een handicap onmiddellijk na aanvraag een (klein) budget. We zijn ervan overtuigd dat je zo veel preventiever en pro-actiever kan werken. Je ontlast het netwerk, waardoor die ook langer ondersteuning kunnen blijven bieden en zich hierin gesteund voelen. Door preventief te werken, vermoeden we dat het uiteindelijke macrobudget op lange termijn kleiner zal worden. Mensen kunnen dan van in het begin al ondersteuning inkopen in plaats van wanneer het eigenlijk te laat is en het water aan hun lippen staat, waardoor ze meteen heel veel budget moeten vragen.

Bovendien is er op deze manier voor veel meer mensen een oplossing voorzien om ondersteuning mee te organiseren en blijven minder mensen in de kou staan. Tot slot zorgt deze hervorming ervoor dat mensen met een handicap én hun netwerk al van in de beginjaren inclusief leren denken en zelf keuzes leren maken. Deze hervorming zorgt er op termijn dan ook voor dat er minder 'all-in-aanvragen' zullen gebeuren.

Hoe zien we de uitrol van dit systeem na de invoering ervan?

Hervormingen zullen altijd gevolgen hebben voor de doelgroep op wie ze van toepassing zijn. Er zullen jammer genoeg altijd mensen zijn voor wie de uitrol minder positief zal zijn dan voor anderen. Toch geloven we er in dat we met dit systeem meer mensen écht kunnen verder helpen dan met het huidige systeem.

1. Basispakket en forfaitair budget direct invoeren voor nieuwe vragen
2. Voor STAP 3 is er een planmatige aanpak nodig

- PG1: oude en nieuwe wachtenden hier krijgen hun PVB
- PG2: zowel oude als nieuwe wachtenden krijgen indien ze dit willen direct het forfaitaire budget (ja, dit is inderdaad te vergelijken met experiment deelbudgetten voor de mensen die al langer in PG2 staan en ja, dat is inderdaad jammer.)
 1. Het aanvaarden van het forfaitaire budget heeft geen effect op je plaats in PG2.
 2. Wachtenden met een kleinere vraag (tot 15 000 euro) kunnen met deze maatregel volledig verder geholpen zijn.
 3. Wachtenden met een dringendere deelvraag in PG2 kunnen deze al (volledig) invullen. (vb al wel de dag-, maar nog niet de nachtondersteuning die in PG3 staat)
 4. Door analyse van de OP PVB's krijgen we zicht op mensen zonder deelvraag. Deze mensen kunnen er voor kiezen om het forfaitaire budget al te aanvaarden om een deel van hun ondersteuning te bekostigen. We leren uit het onderzoek nav experiment deelbudgetten dat een deel van de mensen hier wel echt mee geholpen zijn als zij opsplitsbare vragen hebben. We voorzien -indien gewenst- ondersteuning voor deze mensen bij het nadenken over de verschillende ondersteuningsmogelijkheden. Mogelijke overschot van uitbreidingsbeleid en resultaat van efficiëntiewinsten elders gaan naar deze groep om mensen in chronologische volgorde hun hele budget te geven.
- PG3: idealiter en zeer wenselijk een uitrol in dezelfde visie als bij PG2. Er kan echter ook voor gekozen worden deze mensen voorlopig verder te helpen met het startpakket. (vergelijkbaar met het vroegere basisbudget)

